

Els edificis, una baula 'oblidada' de la Transició Energètica

written by Pep Puig i Boix | 30 de desembre de 2021

En els darrers temps s'ha parlat i debatut molt entorn de la tan necessària generació d'energia a partir de la captació de l'energia continguda en els fluxos biosfèrics del Sol i del vent, però també dels fluxos litosfèrics (la calor del subsol), perquè les societats han d'abandonar, amb urgència, la seva addicció a la crema de materials fòssils per disposar d'energia, si el que volem és evitar la desestabilització del clima.

Però hi ha un aspecte del tot 'oblidat' quan es parla i és el debat sobre la Transició Energètica: els edificis. Els espais construïts –els edificis– són els indrets on es fa servir bona part de l'energia que es genera, ja que serveix per al proveïment de tota mena de serveis (calor, fred, llum, força motriu, accionament de tota mena d'artefactes...).

Fins ben recentment, no es parava gens d'atenció en el fet que la demanda d'energia d'un edifici (especialment per a confort tèrmic) depèn directament de l'orientació, de les obertures, del grau d'aïllament, ja que es donava per fet que una cosa és la tècnica constructiva (arquitectes) i l'altra, la tècnica per al proveïment de serveis amb ginys tècnics (enginyers) i que ambdues no tenien res a veure, ni cap relació.

Tampoc es tenia en consideració el fet que quan les persones usem els espais edificats, estem emetent calor (energia tèrmica), com també ho fan els diversos ginys que hi ha en els edificis quan estan en funcionament. I aquesta energia no se sol pas considerar a l'hora de dissenyar els edificis.

Fins ara mai s'ha considerat que els espais construïts hagin

de formar part del sistema energètic. Comença a ser hora de considerar-los com el que són: una part essencial dels sistemes energètics, perquè és justament a l'interior dels edificis on es crea la demanda que s'ha de cobrir amb una bona part de la generació. Fins que no es considerin els edificis com una part essencial dels sistemes energètics, difícilment farem via pel camí cap a societats energèticament sostenibles.

El problema que avui patim no és la capacitat de generació d'energia a partir de la captació de l'energia que tenim al nostre entorn. Disposem de ginyes tècniques per proveir-nos d'energia (elèctrica i tèrmica) a partir de captar la que ens envia el Sol (directament o indirectament – vent) o d'aprofitar la del subsol. Però encara avui, el sistema que tenim ho fa de forma molt malbaratadora, ja que massa vegades es genera en excés, i s'ha de proveir fins i tot la que es malbarata, en edificis tèrmicament molt poc eficients i en artefactes força malbaratadors de l'energia que requereixen per proveir el servei que donen.

Gairebé mai se sol veure que en les accions que es proposen, quan n'hi ha, per fer front a l'emergència climàtica, es considerin els espais ja construïts (sobretot els existents, que s'edificaren de qualsevol manera, sense cap consideració energètica) com una prioritat per fer baixar, de forma ben considerable, la gairebé sempre creixent demanda d'energia i, per tant, les emissions.

Comença a ser hora que les administracions creïn els marcs, i destinin recursos de tota mena, i en grans quantitats, per fer realitat els programes de rehabilitació energètica dels edificis existents i per fer realitat que les noves edificacions compleixin escrupolosament les directives europees, que manen, des del 1r de gener del 2021, que les noves edificacions hagin de ser de demanda d'energia pràcticament 'nul·la' (i pels edificis públics nous des del 1r de gener de 2019), cosa que vol dir que s'hagin de proveir d'energia a partir de la que captin en l'indret on se situen,

i que, en balanç anual, no hagin de ser proveïdes a través de les xarxes (siguin elèctriques o de gas fòssil). El nostre govern, vetlla perquè sigui així?

La rehabilitació energètica dels edificis existents, no solament contribueix a la reducció de les emissions de GEH, sinó que també contribueix a combatre la xacra de la precarietat energètica causada, en bona part, per les males condicions de molts edificis existents.